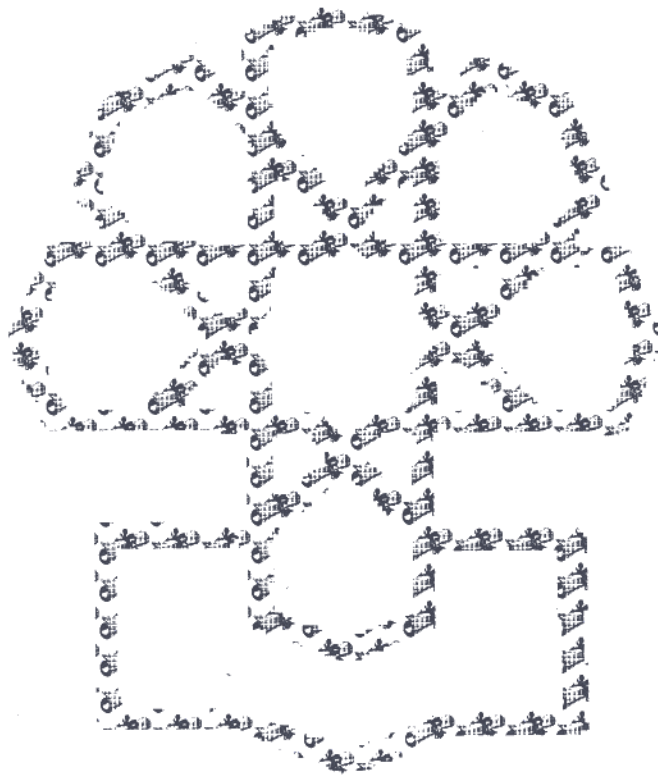




# پیشینه و کارکرد گروه‌های دوستی پارلمانی دوره چهارم مجلس شورای اسلامی در یک نگاه



معاونت پژوهشی  
مرداد ۱۳۷۵

کار: دفتر بررسی‌های سیاسی - اجتماعی

این گزارش به درخواست اداره کل مجلس - وزارت امور خارجه تهیه و تنظیم شده است.

کد گزارش: ۱۳۰۱۵۶۸

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی  
کتابخانه و واحد اسناد و اطلاع‌رسانی  
شماره: ۷۷۲۸  
تاریخ: ۱۸ / ۱۱ / ۷۲

## پیشینه و کارکرد گروه‌های دوستی پارلمانی دوره چهارم مجلس شورای اسلامی در یک‌نگاه

کد گزارش: ۱۳۰۱۵۶۸

### ۱- مقدمه

مجلس شورای اسلامی در چارچوب وظایف محوله و بر اساس قانون اساسی، نه تنها در بُعد داخلی بلکه در بُعد خارجی نیز نقش بسیار مهمی را بر عهده دارد. مجلس شورای اسلامی در راستای تحقق اهداف تعیین شده در قانون اساسی، علاوه بر انجام وظایف قانون‌گذاری و نظارت در زمینه سیاست خارجی و انجام مذاکرات با مقامات مختلف خارجی (اعم از پارلمانی و غیر پارلمانی) گام‌های مؤثری را در این راستا پیموده است.

از فعالیتهای مهم مجلس در بُعد خارجی می‌توان به تحرک بخشیدن به روابط پارلمانی در سطوح مختلف را اشاره نمود. روند رو به گسترش روابط پارلمانی با کشورهای مختلف و مبادله هیئتهای پارلمانی به ویژه در قالب گروه‌های دوستی پارلمانی در دوره چهارم مجلس شورای اسلامی موید این ادعاست.

### ۲- تاریخچه تشکیل گروه‌های دوستی پارلمانی در مجلس شورای اسلامی

موضوع تشکیل گروه‌های دوستی از اواسط دوره دوم مجلس مطرح گردید. در دوره مزبور، مجلس با پیشنهاد و درخواست چند پارلمان از کشورهایایی که خود را بر اساس مقتضیات و ابعاد روابط دو جانبه در زمینه تشکیل گروه‌های دوستی با ایران پیشقدم می‌دانستند، مواجه شد، اما به دلیل مشکلات جنگ و نبودن مرجعی مشخص برای پیگیری پیشنهادها و تدارک امکانات برای ایجاد زمینه‌های لازم به منظور تشکیل گروه‌های دوستی پارلمانی متقابل در مجلس شورای اسلامی، این مهم به بُعد موکول شد. در دوره سوم با توجه به اهمیت و نقش گروه‌های دوستی در روابط دو جانبه و تحکیم موقعیت ایران در نظام بین‌المللی و با تاکید رئیس وقت مجلس، موضوع به صورت جدی در هیئت رئیسه مجلس مطرح شده و در نهایت در تاریخ ۱۳۶۸/۷/۱۲ آیین‌نامه تشکیل گروه‌های دوستی به تصویب رسید و از آن تاریخ رسماً فعالیت گروه‌های دوستی در مجلس آغاز گردید. با توجه به اولویتی که ایران به توسعه روابط با کشورهای اسلامی و به ویژه با کشورهای همسایه قائل بود، اولین گروه دوستی با کشور پاکستان در آذر ماه ۱۳۶۸ تشکیل شد و به تدریج بر اساس اولویت ارتباط با سایر کشورها، گروه‌های دوستی متعددی تشکیل گردید.

با تشکیل گروه‌های دوستی، زمینه‌های لازم به منظور برقراری ارتباطات دو جانبه پارلمانی مهیا شد و هیئتهای دو طرف طی ملاقاتهای انجام شده بر نحوه تسریع در اجرای طرح‌های دو جانبه تاکید ورزیدند همچنین گروه‌های دوستی با توجه به آیین‌نامه داخلی هماهنگی که توسط اداره امور بین‌الملل مجلس شورای اسلامی تهیه و به تصویب هیئت رئیسه مجلس و اعضای گروه‌های دوستی رسیده بود، ضمن تشکیل جلسات ماهانه و بررسی آخرین وضعیت روابط دو جانبه، توصیه‌های مورد نظر را به وزارت امور خارجه یا سایر وزارتخانه‌ها و مؤسسات ذی ربط ابلاغ می‌نمودند.

### ۳- اسامی گروه‌های دوستی پارلمانی مجلس شورای اسلامی با مجالس مقننه کشورهای خارجی

۱- ایران و فرانسه	۱۸- ایران و هند
۲- ایران و سریلانکا	۱۹- ایران و چین
۳- ایران و پاکستان	۲۰- ایران و لیبی
۴- ایران و سودان	۲۱- ایران و ونزوئلا
۵- ایران و کویت	۲۲- ایران و مکزیک
۶- ایران و ایرلند	۲۳- ایران و مالزی
۷- ایران و ترکیه	۲۴- ایران و رومانی
۸- ایران و گرجستان	۲۵- ایران و لبنان
۹- ایران و مجارستان	۲۶- ایران و آلمان
۱۰- ایران و اسپانیا	۲۷- ایران و کره شمالی
۱۱- ایران و کوبا	۲۸- ایران و اتریش
۱۲- ایران و تاجیکستان	۲۹- ایران و کره جنوبی
۱۳- ایران و اندونزی	۳۰- ایران و یونان
۱۴- ایران و کانادا	۳۱- ایران و ایتالیا
۱۵- ایران و استرالیا	۳۲- ایران و ژاپن
۱۶- ایران و آذربایجان	۳۳- ایران و سوئد
۱۷- ایران و اردن	۳۴- ایران و برزیل

### ۴- ملاقاتها

گروه‌های دوستی پارلمانی مجلس شورای اسلامی و گروه‌های دوستی پارلمانی کشورهای خارجی در راستای تحرک بخشیدن به گسترش روابط فی‌مابین، ملاقاتها و مذاکراتی را با یکدیگر و سایر مقامات پارلمانی و اجرایی انجام داده‌اند که ذیلاً به تعدادی از آنها اشاره می‌شود:

- \* ملاقات گروه دوستی ایتالیا و ایران در مجلس ایتالیا با آقای دکتر روحانی در تاریخ ۷۱/۸/۱۳
- \* ملاقات رئیس هیئت دوستی پارلمانی استرالیا با رئیس مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۷۲/۷/۱۹
- \* ملاقات رئیس گروه دوستی برزیل و ایران با آقای انگجی در تاریخ ۷۲/۸/۱۸
- \* ملاقات گروه دوستی ایتالیا و ایران با آقای دکتر لاریجانی در تاریخ ۷۲/۸/۲۳
- \* ملاقات گروه دوستی ایتالیا و ایران با آقای یحوی در تاریخ ۷۲/۸/۲۲
- \* ملاقات رئیس گروه دوستی ایران و نیکاراگوئه در مجلس شورای اسلامی با کاردار سفارت نیکاراگوئه در تاریخ ۷۲/۱۱/۶
- \* ملاقات رئیس گروه دوستی ایران و آذربایجان در مجلس شورای اسلامی با رئیس کمیسیون اجتماعی آذربایجان در تاریخ ۷۲/۱۱/۱۱

- \* ملاقات گروه دوستی آذربایجان و ایران در مجلس شورای اسلامی با همتای خود در ایران در تاریخ ۷۲/۱۱/۹
- \* ملاقات هیئت گروه دوستی ایران و آلمان در مجلس شورای اسلامی با همتای آلمانی خود در بن در تاریخ ۷۲/۱۰/۲۰
- \* ملاقات هیئت گروه دوستی ایران و چین در مجلس شورای اسلامی با همتای چینی خود در پکن در تاریخ ۷۳/۱/۲۱
- \* ملاقات هیئت گروه دوستی ایران و کره شمالی در مجلس شورای اسلامی با همتای خود در پیونگ یانگ در تاریخ ۷۳/۲/۱۸
- \* ملاقات گروه دوستی کره جنوبی و ایران با رئیس مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۷۳/۵/۱۱
- \* ملاقات گروه دوستی پارلمانی ایران و رومانی در مجلس شورای اسلامی با رئیس مجلس رومانی در بخارست در تاریخ ۷۳/۴/۲
- \* ملاقات گروه دوستی پارلمانی ایران و ترکیه در مجلس شورای اسلامی با هیئت پارلمانی ترکیه در تاریخ ۷۳/۵/۴
- \* ملاقات گروه دوستی پارلمانی کره جنوبی و ایران با آقای دکتر لاریجانی در تاریخ ۷۳/۵/۱۱
- \* ملاقات گروه دوستی پارلمانی کره جنوبی و ایران با آقای دکتر زالی در تاریخ ۷۳/۵/۱۱
- \* ملاقات گروه دوستی پارلمانی ایتالیا و ایران با آقای دکتر لاریجانی در تاریخ ۷۳/۹/۲۹
- \* ملاقات گروه دوستی پارلمانی ایتالیا و ایران با آقای یحیوی در تاریخ ۷۳/۹/۲۹
- \* ملاقات رئیس گروه دوستی فنلاند و ایران با خانم زعفرانی بهروز در تاریخ ۷۳/۱۰/۳
- \* ملاقات گروه دوستی کره جنوبی و ایران با همتای خود در تاریخ ۷۳/۵/۱۰
- \* ملاقات گروه دوستی ایران و سودان در مجلس شورای اسلامی با همتای خود در سودان در تاریخ ۷۳/۷/۳۰
- \* ملاقات گروه دوستی ایران و کوبا در مجلس شورای اسلامی با همتای خود در کوبا در تاریخ ۷۳/۱۲/۱۹
- \* ملاقات گروه دوستی ایران و کره جنوبی در مجلس شورای اسلامی با همتای خود در سنول در تاریخ ۷۴/۲/۲۵